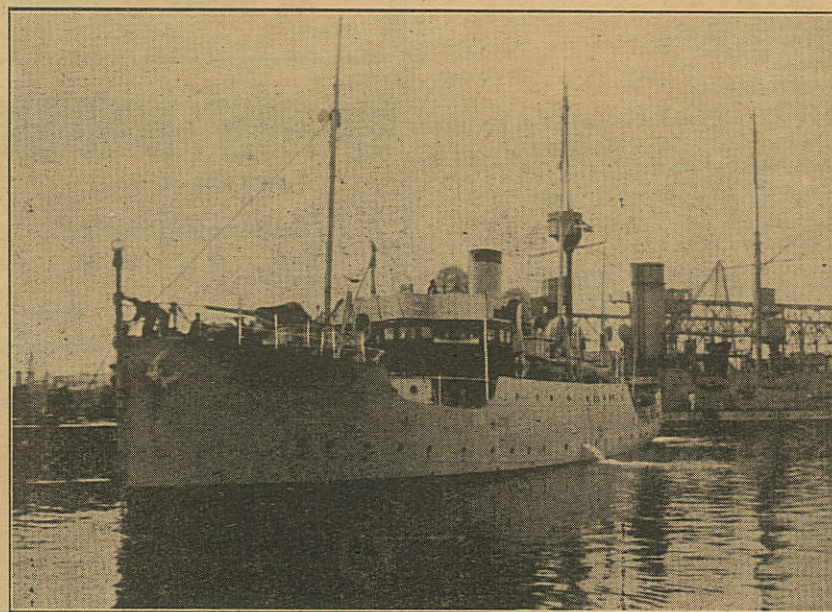

· UNDER DANNEBROG ·

Den danske Flaades nye Værkstedsskib
„Henrik Gerner“,
liggende ved Dokøen paa Holmen.

4

Aktieselskabet

BOFORS' NOBELKRUT, Bofors

Fabrikata:

Nitroglycerin- og Nitrocellulosekrudt.

Nitrocellulose for Krudt og Dynamit.

Trinitrotoluol, Sprængladninger af Trinitrotoluol.

Perkussionstændhætter, Knaldsignaler, Dynamit

m. m.

Studenterforeningens Selskabslokaler

anbefaler sig til større og mindre Selskaber.

Spising indtil 500 Kuverts. — Moderate Priser.

SV. A. JØRGENSEN (ny Indehaver). Telf. Central 10157.

PETERSEN & ALBECK

ILTFABRIKKEN

ENGHAVE BRYGGE B.

TELEFON: C. 4420

Alt til Autogen Svejsning og Skæring.

KRIGSMATERIEL

KANONER TIL SØ

OG LANDFORSVAR,

PANSERPLADER,

PROJEKTILER.

LUFTBEHOLDERE

TIL TORPEDOER M.M.

ALLE SLAGS

SMEDEGODS OG

STAALSTØBEGODS

A.-B. BOFORS. BOFORS.

F. P. Busse,

Nørre Allé

Leverandør til Marineforeningen.

— Kaffe, Colonial etc. —

Telefon 11065.

H. Schrunder, Cigarfabrikant.

Gothersgade 17.

Telf. Byen 5407 x.

Privat Nora 4577 u.

I. L. Binder & Co. A/S

Lyngby Hovedgade 4. — Telefon Lyngby 11.

Udfører Vask og Reparering af Tæpper og Militærtøj.

Fabrikation af Tæpper.

Leverandør til og udfører Arbejder for Marinen.

Strömsnäs Jernvärks Aktiebolag

Degerfors (Sverige)

Fremstiller alle Sorter Siemens Martin Staal & Jern af fineste Kvalitet.

SPECIALITETER: KEDEL- & SKIBSBYGNINGSMATERIALE TIL KRIGSSKIBE

Repræsentanter:

V. LØWENER VESTERBROGADE 9 B — KØBENHAVN B.
TELEF. C. 7885. TELEGR.-ADR.: STAALLØWENER,

„Brodal“

anbefaler sig med Mælk og Fløde
en gros.

Telf. Øbro 355 x. - R. Ljungberg.

Jacob Holm & Sønners Fabriker A/S

Reberbanegade 3.

Kjøbenhavn S.

Telegr.:
Holmssønner.

Tougværk

Telefon 1611
9117

L. A. Jørgensens Bogtrykkeri,

Rosengaarden 13

Telf. Byen 1502.

København K.

Carl F. Petersen

Gasværksvej 9

København V.

Telf. C. 1138.

VÆRKTØJ - MØBEL- & BYG-
NINGS-BESLAG EN GROS

Brukskoncernens Försäljningsaktiebolag,

Fagersta 2.

Fagerstaverken — Dannemoraverken — Klosterverken

— Horndalsverken.

Rene Kulstofstaa med C. op til 1,40 %, specielt egnede til Haand-
vaabenfabrikation etc. Emner til Geværpiber.

Repræsentanter og Lager for Danmark:

M. J. Grønbech & Sønner.

Amaliegade 9 — København K.

Brødrene Henze, Bragesgade 8. L.

Telefon 30 02 - 30 45

Nagler — Bolte — Møtriker m. m.

Leverandør til Orlogsværftet.

Dampskibsselskabet „Atalanta“

Malmøgade 3.

Telf. Central 1418.

Telf. Central 1418.

ARBO-BÄHR & CO. A/S

VODROFFSVEJ 4 B.

TLF. 4600 & 4606.

Bedste Forbindstoffer. — — — Faas gennem Apotekerne.

Brug dansk Accumulatorsyre

Leveres i alle Styrkegrader fra:

A/s Dansk Svovlsyre & Superforfat-Fabrik

Rylander & Rudolphs

Fabriks A. Bol.

Generalagentur:

Nytorv 5, Köpenhamn.

Försälja torrelementer, telefon-
kel och dynamoborstar, lämpliga
för alla i marknaden förekom-
mande apparater och maskiner.
Begär offert.

J. J. Jensen,

Tømremester.

Frederiksunnsvej 194,

Telf. Bella 108.

Bogbinder

Michael Rasch

Nørrevold 12

Alle Mejeriprodukter.

Iste Klasses Varer.

E. Thörn, — Borgergade 144.

Telefon Palæ 695.

V. Maale,

Blomster- & Kransehandel

Telf. Øbro 4320

36, Østerbrogade 36

Leverandør til Forbrugsforeningen.

Willy Hoppe,

Blikkenslager & Aut. Gas- og
Vandmester.

Vesterbrogade 54.

Telf. 11,274.

Støt de Averterende.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL.

15. AARGANG 1928.	BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR Bredgade 25 C., KØBENHAVN K. Telefon Pakø 2886.	ANNONCE-EXPEDITION: Frederiksberggade 1 A., København K. Telefoner: Cent. 13022 og 13023.	HÆFTE III MARTS
----------------------	--	---	--------------------

VÆRKSTEDSSKIBET „HENRIK GERNER“

Af

Orlogskaptajn J. WOEFHAGEN.

Vor Flaades sidste Nybygning, Værkstedsskibet „Henrik Gerner“, fik Kølen strakt paa Orlogsværftet den 12. April 1927, som det første Skib, der byggedes paa Orlogsværftet efter dettes Omdannelse i 1924.

Den 4. Januar iaar løb Skibet af Stabelen og udliveredes derefter i færdig Stand den 20. Februar til Undervandsbaadsdivisionen.

Skibet er bygget som Erstatning for det ældgamle Værkstedsskib „Grønsund“, som i en Aarrække har ledsaget vore Undervandsbaade paa deres Togter i danske Farvande, og som er velkendt i de fleste af vore Provinshavne, hvor man vil kunne forstaa, at en Afløser i lang Tid har været yderst paakrævet.

Om „Henrik Gerner“ kan følgende Data nævnes:

Deplacement: 495 t.

Længde o. a.: 49 m.

Bredde: 6,2 m.

Dybgaaende: 2,4 m.

Fart: 13,2 Kn.

Armering: 2 Stk. 75 mm P. K. L/55, ca. 90 Miner. 2 Stk. 90 mm Projektører.

Maskineri: 2 Dieselmotorer af Burmeister & Wains Konstruktion hver paa 450 HK.

Oliebeholdning: 40 t.

Aktionsradius: 4400 Sml. ved 11 Kn.

Radiostationer: 1 kw primær Station, 1 sekundær Station, 1 Radiopejlstation.

Besætning: 39 Mand.

Desuden er Skibet forsynet med Minesikringsapparat i Stævnen og indrettet til Minestrygning med den saakaldte Y-Stryger.

Foruden de to Dieselmotorer bestaar Maskineriet af 2 Ladedynamoer, saa at Skibet er i Stand til at assistere Undervandsbaadene ved Opladning af deres Akkumulatorbatterier. Endvidere findes der et Værksted, hvor mindre Reparationer af Undervands-

baadenes mangeartede og indviklede Materiel kan finde Sted, ligesom der findes Opholdsrum om Bord for Undervandsbaadenes Besætninger.

Skibet kan ligeledes medføre Reservegods af forskellig Art, ligesom det kan forsyne Undervandsbaadene med Brændolie, Vand, Proviant, Reservetorpedoer, Periskoper, Ammunition o. l. Til Kommunikation med neddykkede Undervandsbaade er Skibet forsynet med Undervandssignalapparater.

Skal Skibet anvendes som Minelægger, kan det medføre ialt 90 Miner, som transporteres ad Skinnebaner paa Dækket og udlægges over Agterenden.

Endelig skal det nævnes, at „Henrik Gerner“ som det første Skib i Marinen er forsynet med „Flettner-Ror“. Dette Ror, der har Navn efter sin Opfinder, den tyske Ingeniør Flettner, er saaledes konstrueret, at det under alle Forhold og selv i store Skibe kan manøvreres uden Styremaskine. Konstruktionen har sin praktiske Betydning ved den deraf følgende Økonomi i den daglige Drift. Selve Roret er paa Agterkant forsynet med et lille Ror, som bevæges direkte af Styreledningen. Naar dette er lagt, vil det ved Vandets Tryk bevæge Hovedroret, som derefter drejer Skibet. Under Sakning svinger hele Roret med sit Hjælperor forefter og virker derefter paa samme Maade, som naar Skibet gaar frem. Under de afholdte Prøveture har Roret vist sig at funktionere særdeles tilfredsstillende.

Som Følge af de mange forskellige Opgaver, Skibet skal kunne løse, er der, som man ser, i Forhold til dets Størrelse samlet en stor Del teknisk Materiel af alle Slags, og Skibet har derefter ganske naturligt i Daaben faaet Navn efter en af vor Marines mest fremragende Teknikere, Søofficeren og Skibskonstruktøren *Henrik Gerner*, der virkede i Marinen og paa Holmen i Aarene 1763—1787, og hvis Billede, malet af Marinemaleren *Benjamin Olsen*, skal pryde den hyggelige Søofficersmesse i Værkstedsskibet.

HENRIK GERNER

Den berømte danske Skibskonstruktør *Henrik Gerner* fødtes den 5. Juli 1741 og døde den 26. December 1787, kun 46 Aar gammel. Naar man holder sig dette *in mente* ved en Gennemgang af hans Virksomhed og dens Betydning for vort Land, vil det forøge Beundringen for hans overordentlige Livsgerning.

Henrik Gerner havde de bedst mulige Slægtstraditioner at hævde: hans Fader, *Andreas Gerner* var Kommandørkaptajn i Søetaten og havde som Medlem af Konstruktionskommissionen lagt betydelige Evner som Skibskonstruktør for Dagen. Hans Farfader, *Jens Gerner*, var Provst i Strøherred paa Sjælland, og hans Oldefader, efter hvem han var opkaldt, var den navnkundige Biskop *Henrik Gerner*, der som Sognepræst i Birkerød i 1659, da København var belejret af Svenskerne og Kronborg erobret, sammen med *Rostgaard*, *Tuxen*, *Steenwinckel* og *Hutchinson* lagde Planer om Slottets Tilbageerobring. Som bekendt blev Planerne røbede og de Sammensvorne fængslede, men *Gerner* udholdt med Standhaftighed Torturens Pinsler uden at røbe sine Medsammensvorne og deres Raad.

Vor *Henrik Gerner* blev i 1756 udskrevet som Søe-Cadet og udnævntes i 1763 til Secondlieutenant, samme Aar indtraadte han i Søe-Etatens Konstruktions-Commission som Auscultant (bivaanende, men ikke deltagende i Sagernes Behandling).

Ove Malling, den berømte Forfatter af det vidt udbredte og til Styrkelse af Fædrelandskærligheden og Sansen for historisk Læsning saa betydningsfulde Værk: „Store og gode Handlinger af Danske, Norske og Holstenere“, holdt den 17. Marts 1788 i Det kgl. danske Landhusholdnings-Selskab en Tale til Erindring om *Henrik Gerner*; denne Tale udgaves samme Aar med et Tillæg af historiske Efterretninger om den Afdøde, og vi vil i det følgende citere dette Værks Beretning om *Henrik Gerner* og hans Gerning.

Paa det Tidspunkt, da *Henrik Gerner* som ung Søofficer begyndte at dygtiggøre sig i Skibbygningskunsten, stod denne i teoretisk Henseende meget lavt. I Midten af det 18de Aarhundrede „vidner den i Skibbygnings-Theorien meget grandseende franske Mathematiker *Bouguer*, at endnu saae man, at paa Verfterne toges fra, lagdes til og forandredes uden at man vidste bestemte Grunde, hvorfor og til hvad Nytte; og naar Skibbyggerne var ueenige, kunde de ikke foreenes med Overbeviisning, fordi de ikke handlede efter Grundsætninger, men som enhver for got syntes, og at de lignede Kiøbmænd, der handlede uden at bruge Maal og Vægt.“

*Henrik Gerner*s sikre Instinkt førte ham imidlertid til allerede fra første Begyndelse at lægge sig efter Skibbygningskunsten som en matematiske Videnskab i Forbindelse med Haandværket. Om hvorledes han gik frem i de første Aar, giver et af *Ove Malling* fundet og citeret Fragment, skrevet med *Henrik Gerner*s Haand Underretning:

„Efter at have anført, at Matematik var, efter hans Mening, det Lys der burde veilede Skibbyggeren: at de Anviisninger han fik til Skibbygning vare ham ikke fyldestgørende, saalænge de bestode i enkelte Maal over Skibets Dele, hvor intet var beviist, men alt antaget paa god Troe, og at han havde fast besluttet, aldrig at blive Skibbygger, naar han skulde handle efter ubeviiste Forskrifter, Indfald og saa kaldet Smag, bliver han saaledes ved: „I Slutningen af Aaret 1766 traf jeg blandt de Journaler, jeg deels fik fat paa i Bogladerne, deels fik til Laans fra en og anden, en Tome af Journal des Scavans, hvor Eulers Scientia navalis, trykt i Petersborg 1746, var berømt; Indholden som deri tillige var anført bragte mig til at see Mueligheden i at kunne blive saadan Skibbygger, som jeg havde foresat mig at ville være, hvis jeg blev Skibbygger, nemlig med fuld Overbeviisning i Sjelen om Beviisernes Styrke. Jeg fik dette ypperlige Skrift ved Hr. M. Frydesbergers Hielp til Laans fra Taarnet.* Nogle faa latinske Glosser vare endnu i Hukommelsen, men af Grammatica og Sprogets Construction kun lidet. En gammel Student ved Navn Bromond antog jeg da til hver Dag at læse med mig. Det varede henved et Aar; thi jeg skrev en ordstændig Oversættelse efterhaanden som jeg oversatte, hvilken Oversættelse jeg har endnu. Jo meer jeg læste, jo meer lærte jeg, at jeg maatte begynde forfra.

Den gode Professor J. Krafts Mekanik havde ved adskillige Citationer meddeelt mig nogen Kundskab om den matematiske Literatur. Ved dens Hielp, samt ved megen unyttig Læsning, fik jeg end meere den rigtige, men ydmygende Tanke, at jeg maatte beynde forfra; og saaledes handlede jeg i 3 a 4 paafølgende Aar, læste analysis fini- & infinitorum mellem hinanden uden nogen Hielp, kastede den ene Bog imellem den anden, oftest med det Forsæt, aldrig at aabne dem meer, men Lysten aabnede dem næste Dag igien, og en liden Deel af Kundskab vandtes efter den anden, blot til at læse Eulers Skrift; og dette var Hovedhensigten, thi jeg tænkte, at alt indeholdtes derudi. — — —“

Medens *Henrik Gerner* saaledes dygtiggjorde sig til sin Gerning, maatte han, hvis Officersgage kun strakte til til de første Fornødenheder, ved Undervisning i Matematik enhverve Midler til Køb af Bøger og Instrumenter, og for den Tid, han derved berøvede sine Studier, søgte han Erstatning ved Afkortning af sin Nattesøvn, „og det er vitterligt, at der var Nætter, da han ikke gik til Sengs, men lagde sig uafklædt til Hvile i nogle Timer med en Bog under Hovedet.“

I 1760 var han med Fregatten „Christiansborg“

*) Formodentlig Universitets-Bibliotheket paa Runde Taarn.

i Vestindien og i 1764 med Fregatten „Falster“ i Østersøen.

I Aarene 1768—1772 opholdt Gerner sig efter Ordre i England og Frankrig, hvor han med stor Flid og Iver fortsatte sine Studier, ofte paa sit Helbreds Bekostning. Ved sin Hjemkomst blev Gerner, der i 1770 var udnævnt til Kaptajnløjtnant, ansat som Flaadens Fabrikmester og Kommmitteret i Konstruktions-Kommissionen. I 1776 blev han Kaptajn og i 1781 Kommandørkaptajn.

„I hans korte fiorten Aars Embedstid forøgedes, efter hans Tegninger og under hans Anvisninger og Bestyrelse, Flaaden med 25 Rangskibe og Fregatter, dens dundrende Styrke med henved 1400 Kanoner, uberegnet de Skibe af samme Slags, som han modtog ufuldfærdige og lagde sidste Haand paa, uberegnet de adskillige mindre Seilere, han ogsaa byggede og væbnede til Flodens Tieneste, uberegnet Forsvarskibene, Forsvarprammene, den synkefrie Forsvarflode, han dannede for Kongestadens Tryghed, og udmærkede ved truende Kraft, uberegnet Skibe, han dannede for Kongehuusets Lyst og udmærkede ved Bequemmeligheder og ædel Smag“.

„De Skibe Gerner byggede, vare de bedste, Danmark nogensinde har havt, skønne i Form, stærke i Forbinding, snilde i Fart, skarpe i Luvholdning, stive i Kuling, magelige i Søegang, kort: herlige Krigsskibe, herlige Søeskibe. — — Og hvilke Danmarks Søemænd er det, som fra den Høiagtelse, heele Orlogsstanden eenstemmig yder Mandens Indsigter, træde frem og meest med Varme tale saaledes om hans Værk? Det er dem, hvis Liv allerede har været betroet til Gerners Skibe, og fremdeles, naar Tiderne det fordrer, kan vente at blive dem betroet“.

„I samme Tid (1784) reisde sig under hans Hænder dette af Klygt i Opfindelse, af Nøiagtighed i Udførelse, af Nemhed i Gang og i Drift saa herilge Pompeværk paa Dokken, som næsten alle her i Hovedstaden vide at nævne, fordi det blev til, Kiendere at sætte Priis paa, fordi det har mekanisk Værd, Flodens Mandskab at velsigne, fordi det lettede dem et Aag, haardt som Trællenes“.

Det tidligere i 1739 indrettede Pumpeværk i Dokken bestod af 13 Pumper, ved hvilke 500 Mand af Holmens Folk, supplerede med Daglejere, de saakaldte „Siouere“, maatte arbejde i 2—3 Dage, hver Gang Dokken skulde lænses, et yderst besværligt Arbejde, ved hvilket i Tidens Løb adskillige havde mistet Livet og flere sat Helbredet til. *Henrik Gerners* Pumpeværk blev drevet af Heste, 3 Skifter à 8 Heste, og Udpumpningen tog 17—20 Timer. De af Gerner anvendte Kæde-Pumper, „coniske Gnidnings-Ruller“ og „Kronhiul, der omvelter coniske Drev“ betragtedes af inden- og udenlandske Sagkyndige som et matematisk udregnet teknisk Mesterstykke.

For at kunne udføre dette Værks enkelte Dele med den største Nøjagtighed, havde Gerner opfundet og udført forskellige nye Værktøjsmaskiner, saasom Bore- og Drejemaskiner; han overvaagede personlig Dag og Nat Arbejdets Gang og lod paa egen Bekost-

ning Mad og Drikke bringe til Arbejderne for at fremme deres Iver.

Af Gerners andre større Arbejder, ved hvilke han lagde sit matematisk-tekniske Snilde for Dagen, kan nævnes:

Fire hestedrevne Muddermaskiner eller „Seebagger“, som i Ydeevne og Driftsomkostninger betød et uhyre Fremskridt i Forholdt til de hidtil anvendte „Trampemaskiner“, der dreves ved Mennesker.

„Tordenafledere“ for Orlogsskibene og Krudttaar-nene indførtes paa hans Initiativ og efter hans Konstruktion. Lynafledere var før *Gerners* Tid ikke i Brug her i Landet, men han „viste, videnskabeligen deres Nødvendighed og store Nytte efter Franklins, Watsons, Bevis, Cantons, Wilsons og fleeres Erfaringer og deraf udledte Grundsætninger, og han angav Maaden, hvorpaa de bedst kunde indrettes.“

Han konstruerede Vandrensnings-Maskiner for Orlogsskibene til Forbedring af Sundhedstilstanden om Bord, „Tre store Dunkrafter, adskillige Kran-Pramme og Pomper m. m., og ud over sin omfattende Konstruktørvirksomhed i Flaadens Tjeneste, fik han Tid og Kræfter til i saa udstrakt Grad at stille sin Indsigt og sin konstruktive og administrative Dygtighed til Raadighed for talrige Kommissioner og Selskaber indenfor Stat, Kommune og det private Initiativ, at man ved Gennemgang af blot denne Side af hans Virksomhed maa synes, at den alene vilde lægge Beslag paa en Mands Arbejdskraft helt op til Støvets Aar.

I alle de Kilder, vi har til Viden om *Henrik Gerner*, hans Liv og Gerning, prises han som et usædvanlig ædelt, uegennyttigt og opofrende Menneske, paa hvem den Sætning, hvormed Historikeren *Suhm* sluttede Indskriften paa hans Gravsten i Holmens Kirke, tilfulde passer: „*Han elskede Fædrelandet over alt*“, og der er næppe nogen Tvivl om, at han i sin Opfindervirksomhed har ladet sig lede ikke blot af Flaadens og Landets praktiske og økonomiske Tarv, men tillige af en medfølelse Trang til at forbedre sine Medmenneskers Kaar. Han skal ifølge *Ove Malting*, ofte have udtalt: „*Velsignelsen gaaer fra Søestanden, naar dens Mandskab behandles ilde.*“

Den uegennyttige Omsorg for, hvad han havde kært og havde sat sit Livs Arbejde ind paa, gav sig skønne Udtryk til hans sidste Aandedræt. *Henrik Gerner* døde den 26. December 1787, ramt af et apoplektisk Tilfælde. Paa Dødslejet anbefalede han flere af sine unge Elever og Venner til Viceadmiral *Fontenay*, som han havde bedt komme til Stede, og med hvem han samtalede om, hvad der laa ham paa Sinde, hans Embede vedrørende; han trøstede sin Hustru i hendes Sorg, og han lod sine kæreste Elever, Løjtnanterne *Jessen* og *Hohlenberg* kalde og formanede dem til enigt Arbejde og Venskab, „da de forenede kunde gøre Danmark Gavn“. Han sendte *Hilsener* til Selskabet af Søofficerer (Søløjtnantselskabet) og Landhusholdningsselskabet, for hvilke Selskaber han i en Aarrække havde været Formand

og Præsident — og han døde rolig og fortrøstningsfuld, klar til det sidste.

Den Højagtelse og Beundring, hvormed Samtiden omfattede *Henrik Gerner*, gav sig Udtryk paa mangfoldig Vis efter hans Død, ikke mindst i de Mindetaler, der Aaret efter holdtes af *Ove Malling*, *Tyge Rothe* og *Knud Lyhne Rahbek*, og hvori Talerne ikke vidste Lovord, højstemte nok til hans Pris.

I 1792 lod Søofficererne til hans Minde slaa en Medaille i Sølv, paa hvis ene Side hans Brystbillede fandtes med Navn, Fødsels- og Dødsaar, og paa hvis anden Side saas *Archimedes*, pegende paa Forstavnen af et Skib. Indskriften paa denne Side var for oven: „Vor Archimedes til Ære“ og for neden: „Af de kongelige danske Søofficerer“. Udførelsen af denne Medaille tilskyndede Gehejmeraad *E. C. E. Schack*, der var Overpræsident i Kiel, til at indstifte et Legat paa 300 Rdl., for hvis Renter der skulde anskaffes en Sølvmedaille, som aarlig skulde gives: „som Belønning til den af Søkadetterne ved det kongelige Søkadetakademi, som ved en til den Ende anstillet Prøveeksamen viser mest Indsigt og Kyndighed i de Videnskaber, som danner Søofficeren, især i Matematikken.“ Medaillen fik samme Præg som den ovenfor omtalte, kun at der om Randen kom til at staa: „Kun ved Flid og Dyd vindes Hæder“, og den skulde uddeles den 26. December, Gerners Dødsdag.

Første Gang, Medaillen uddeltes, den 26. December 1792 havde Kronprins *Frederik*, daværende Præsident i Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet, givet Møde og foretog den højtidelige Overrækkelse af Medaillen.

Festtalen holdtes af Digteren *Thomas Thaarup*, der var Lærer ved Akademiet i Historie, Geografi, Filosofi og „de skønne Videnskaber“.

Thaarup var i Besiddelse af en ikke ringe retorisk Begavelse, som fandt Anvendelse ved talrige officielle Lejligheder. Efterfølgende Brudstykke af hans Festtale ved den her omhandlede Anledning vil vise, at Henrik Gerner baade i levende Live og efter sin Død har mødt Modvilje og Miskendelse:

„Desuden var Avind, Fortjentes uforsonlige Fjende, ikke nøjed med at have medet til *Gerners* Hjærte, imens han levede, men efter hans Død medede den endnu til hans Minde. Her maatte Sandhed nøje skelnes fra Sandsvnlighed; dette skete, og *Gerners* Minde vandt. Nu var det Tid at fælde Dom. Kongen, vejledet af den, som er mere end Kongen, vejledet af Sandhed, bød, at denne Skuepenge skulde uddeles paa *Gerners* Dødsdag. Avind skjalv; dens Bue faldt lemlæstet for dens Fødder.“

Vil man skaffe sig nøjere Viden om, af hvilken Art de Fortrædeligheder og den Modvilje var, *Hen-*

rik Gerner mødte i sin Gerning, og som siges at have været medvirkende Aarsag til hans tidlige Død, synes man med det for Haanden værende Kildemateriale at være ret daarligt stillet. Flere af de samtidige Skildrere af hans Levned omtaler Intriger imod ham i meget kraftige og fordømmende, men samtidig i Realiteten meget vage Udtryk.

Tyge Rothe sagde i sin Tale: „I Hoben ere Mennesker, klejnmodige og med bange Siel, saadanne have ei Beegreb om høi menneskelig Kraft, og den Kraft, naar den teer sig med Styrke, da anse de den som Raserie.“ Og videre siger han om Gerner: „Avind fik vel og Spørgsmaalet bragt i et Slags Omløb, om Du ikke var Mand til at øsle med Staetens Guld, ligesaa det andet Spørgsmaal, om Du ikke ved at ville for meget, stundom gav Dig i Faren at adspredde Din Opmærksomhed og Din Kraft.“

Rahbek fremhæver som Tegn paa Gerners store Folkeyndest, at hans Avindsmænd ikke vovede sig frem i Dagens Lys med deres Angreb.

Gerners Genvordigheder er særlig sat i Forbindelse med to Mænd: Marinens Oversekretær, Gehejmeraad *Rosenkrantz* og Gerners jævnaldrende, Kaptajn *E. W. Stibolt*, der ligesom han selv var uddannet i Skibbygningskunsten, og forøvrigt blev udnævnt til Fabrikmester efter Henrik Gerner.

Der er næppe Tvivl om, at *Stibolt*, formentlig mest i det skjulte, har modarbejdet sin fra Naturens Haand saa rigt udrustede Rival, og at han har fundet Øre for sine Forestillinger og Anklager hos en i slet Forstand konservativ og forsigtig Ledelse, der let kunde gøres ængstelig og mistænksom overfor det nye, dristige og store i Planer og Maal og tilbageholdende i Tillid og Forstaaelse overfor en Mand som Gerner, en Tilbageholdenhed som ogsaa viste sig overfor Gerner med Hensyn til Tildeling af de ydre Æresbevisninger, han synes at have fortjent fremfor nogen.

Gerner har følt det forsmædeligt, at skulle forsvare den Virksomhed, som efter hans inderste Overbevisning var til Landets Bedste, og hans gentagne Formaninger til sine unge Venner om Enighed og Fordragelighed tyder utvivlsomt paa, at Uenighed og slet Samarbejde har forbitret hans Liv.

Efter denne paa enkelte Punkter udførlige, men henset til Omfanget af *Gerners* Livsværk, dog meget ufuldstændige Gennemgang af hans Liv og Gerning vil man forstaa, at den nuværende øverste Flaadeførelse ikke blot med fuld Føje hædrer den geniale Teknikers Minde ved at opkalde Flaadens nye Værkstedsskib efter ham, men at den derved tillige kan siges at øve en Retfærdighedshandling.

Axel Juel,

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirksomhed af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou.

Husk Byggefonden.

„Mursten“ kan faas ved Foreningsmøderne ved Henvendelse til Medlem af Byggeudvalget, Restauratør *Julius Petersen*.

HADSUND-AFDELINGEN

havde udstedt „Indkaldelsesordre“ til de tjenestegørende ved Fregatten „Hadsund“ til Møde paa „Hotel Hadsund“ Lørdagen den 3. December 1927 Kl. 6 Aften til Torskegilde. 18 af Mandskabet havde efterkommet „Ordren“. Chefen bød velkommen og takkede de tilstedeværende, fordi de godvillig havde givet Møde. Vor Kammerat, Fisker *Ferdinand Sørensen*, gav Torsken ganske gratis. Der blev ved Bordet holdt mange Taler, og Stemningen var hele Aftenen udmærket.

Garderforeningen for Hadsund og Omegns Bestyrelse, der samme Aften havde Møde paa Hotellet, blev inviteret ind til os for at overvære en lille „Trylleforestilling“ af vor Kammerat Tryllekunstneren *Gegeve*, alias Maskinmester *Vejlstrup*, Kongsdal, som paa det fornøjeligste underholdt Selskabet med nogle af sine mange Tryllekunster, der blev modtaget med stort Bifald.

Formanden for Garderforeningen inviterede samtidig Marineforeningens Medlemmer til Garderforeningens Stiftelsesfest sidst i Januar Maaned.

Vor Veteran, Smed *Mads Andreassen*, deltog med godt Humør i Festen, og *Vejlstrup* havde skrevet en Sang, der gjorde megen Lykke.

NAKSKOV-AFDELINGEN

afholdt Søndag den 22. Januar selskabelig Sammenkomst. Formanden for København-Afdelingen, Grosserer *V. Schou*, var kommen tilstede for at glæde Medlemmerne med et Foredrag om Mexico. Efter at Flaget var hejst med Honnør, udbragte Formanden et Leve for Hs. Majestæt Kongen, som efterfulgtes af 1ste Vers af Kongesangen. Før og efter Foredraget, som ledsagedes af en Mængde smukke Lysbilleder, og som Foredragsholderen sluttede med et Leve for Danmark, sang Skrædermester *Nielsen Axel Juel's* smukke Flagsang og „Fædreland, du er mit“. Ved det fælles Kaffebord, som havde samlet 65 Damer og Herrer, talte Redaktør *Juel Christensen* for Danmark, Formanden for Maribo Afdelingen, Lærer *F. Hansen*, for Flaget, Nakskov Afdelingens Formand for Grosserer *Schou*, hvem Formanden bragte en hjertelig Tak for alt hans Arbejde for Marineforeningen. Grosserer *Schou* talte for Nakskov Afdelingen, og Kl. 12 haledes Flaget ned med Honnør, hvorefter Forsamlingen sang 1ste Vers af „Kongerens Konge“. Derpaa tog man fat paa Dansen.

HIRTSHALS-AFDELINGEN

afholdt Søndag den 29. Januar Kl. 8 Aften i Kroen sin 7-aarige Stiftelsesfest. Ved 8te Glas samledes man i de respektive Bakker i den flagsmykkede Sal til Tonerne af „Holmens faste Stok“. Flaget blev hejst med Honnør og Formanden bød Velkommen, særlig til de amerikanske Gæster, samt ønskede alle et godt og heldbringende Nytaar; han sluttede med at ønske Hs. Majestæt Kongen et godt og lykkebringende Nytaar, og der blev udbragt et 9-foldigt Leve for Hs. Majestæt. Der pebes til Kaffe overalt. Fabrikant *Kjær*, Aalborg,

som gjorde os den Glæde at deltage i Festen, holdt en smuk Tale for Fødselsdagsbarnet og Flaget og overbragte Aalborgs Marineforenings Lykønskning og Hilsen. Konsul *Im. Stuhr* sendte Lykønskningensbrev og Hilsen, men var desværre forhindret i selv at komme til Stede. *Baaek-Andersen*, Hjørring, talte kort og godt for Damerne, og en Sang blev sunget til Damerens Pris. Den blaa Sangbog blev flittig benyttet. Festsangen, forfattet af *Baaek-Andersen*, blev sunget og Forfatteren hyldedes med bragende Bifald. Posten blev uddelt og oplæst til megen Morskab. Kunstmaler *Lars Nielsen* havde malet et Par dekorative Billeder med Motto, som han høstede megen Anerkendelse for. Efter Kaffebordet blev Flaget halet ned, og der pebes til Dans paa Dækket, og da man havde rørt Benene en ½ Times Tid, blev der pebet til Auktion paa Dækket over de medbragte Pakker. *Baaek-Andersen* viste sig som en glimrende Auktionarius. Paa 1 Time var Auktionen forbi og man kunde tage fat paa Dansen igen.

AALBORG-AFDELINGEN

afholdt den 1. Februar en Fest i Haandværkerforeningens store Sal, hvor Direktør *Valeur Fausbøll* holdt sit Foredrag over Emnet „Vidunderøen Java“, og hvor Sal, Balkon og alt var fyldt til sidste Plads.

Marineforeningen havde inviteret alle de øvrige Soldaterforeningers Medlemmer til at overvære Foredraget.

Efter at Flaget var hejst, sang den store Forsamling staaende første Vers af Kongesangen, hvorefter Næstformanden, Fabrikant *Kjær* gik paa Kommandobroen, og bød den store Forsamling Velkommen.

Hr. *Kjær* bragte en Hilsen fra Chefen, Konsul *Im. Stuhr*, der desværre var forhindret i at komme til Stede, idet han er indlagt som Patient paa Kommunehospitalet, lidende af en Nyreblødning. Chefen havde det efter Forholdene godt, og det forventes, at han inden ret længe vil være klar til at overtage Føringsen igen.

Hr. *Fausbøll* holdt derefter et udmærket Foredrag, man tør uden Overdrivelse sige: et af de bedste, vi har hørt. Foredraget var ledsaget af Lysbilleder og holdt i et malende Sprog, og Foredragsholderen fik da ogsaa som Tak en bragende Klapsalve.

Efter Foredraget var der Dans paa Dækket.

NYKØBING F.-AFDELINGEN

afholdt den aarlige Generalforsamling Onsdag d. 1. Februar i Industribygningen.

Efter at Flaget var hejst, mindedes Formanden de i Aarets Løb afdøde Kammerater, nemlig, Tømrer *Petersen*, fhv. Kaptein *Edv. Rasmussen* og Maskinmester *H. P. Hansen*.

Formanden havde fra Flaadestationen faaet overladt en Skibsklokke, der tidligere har været benyttet paa en af Torpedobaadene, denne havde han ladet anbringe paa en nydelig Fod og overrakte Foreningen den som Gave; den afsløredes af Næstformanden i en smuk Tale og med Tak paa Foreningens Vegne.

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i Aarets Løb, der har været afholdt 18 Bestyrelsesmøder, Vinterfest, Sommer-Sejltur, Torskegilde, Revyforestilling, Ekstraordinær Generalforsamling m. m.

Regnskabet blev oplæst af Næstformanden, det balancerer med Kr. 658,00.

Afdelingen er gaaet frem fra 91 til 110 Medlemmer.

Orkesterdirigenten aflagde Beretning og Regnskab for Afdelingens Hornorkester.

Ved Bestyrelsesvalget blev Formanden, Slagtermester *A. Bjerregaard* genvalgt, og Detailhandler *Knud Kærnegaard* nyvalgtes.

Til Slut steg man ned i Messen, hvor Hovmesteren serverede Bixemad med diverse Snapse o. s. v. Ved 8 Glas blev Flaget strøget, og Baadsmændene peb klar ved Køjerner.

NÆSTVED-AFDELINGEN

afholdt den 5. Februar en velbesøgt Generalforsamling i Industribygningen. Maskinmester *Blom* valgtes til Dirigent.

Formanden, Barbermester *Christiansen* indledede med nogle smukke Mindeord over 2 Medlemmer, som i Aarets Løb er afgaaede ved Døden: Ostehandler *Bertelsen* og Maskinmester *Grundtmann*. Han aflagde derefter en kort Beretning.

Kassereren, Maskinmester *Sager*, oplæste Regnskabet, der balancerede med 932 Kr. Det godkendtes.

Bil Bestyrelsen valgtes Maskinmester *Sager*, Skibsfører *Dam-Hansen* og Mejeribestyrer *Jacob Jensen*.

Til Revisor genvalgtes Snedkermester *Ypkendanz*.

Til at møde ved Sendemandsmødet valgtes foruden Formanden, der er selvskreven, Viktualiehandler *Moltzen*.

Det vedtoges at deltage i Centralsammenslutningens store Foraarsfest.

Paa Forslag af Maskinmester *Olsen* vedtoges det af Minebøssens Midler at yde trængende Medlemmer en Haandsrækning.

Efter Generalforsamlingen blev der pebet til „Skafning“, hvor ca. 100 Deltagere var mødt.

Formanden bød velkommen, Æresmedlem, Kunstmaler *Hansen-Reistrup* talte for Konge, Fædreland og Flag, Maskinmester *Olsen* for Damerne, Barbermester *Christiansen* for Æresmedlemmerne.

Derefter var Ordet frit, og nu gik det Slag i Slag med Talerne.

Flere glimrende Sange, som var forfattet i Dagens Anledning, blev sunget, og gjorde enorm Lykke.

Efter endt Spisning blev der pebet til Kaffe paa „Agterdækket“, og her blev der muntert, da de gamle Marinere, der var iklædt Marine-Huer og do. Kraver begyndte at fortælle gamle Minder; ustandselig lød det: „Kan Du huske?“

Da Kaffen var indtaget, blev der „pebet“ op fra „Banjerne“, hvor Fru *Scheibels* udmærkede Orkester forlystede Marineerne, til Formanden peb klar ved Flaget.

BORNHOLM-AFDELINGEN

afholdt Mandag den 6. Februar Generalforsamling i Haandværkerforeningens Sal i Rønne, hvor følgende foretoges:

Formanden, Statsoverbetjent *Nielsen*, bød velkommen og Dagsordenen var i H. t. Lovene:

- 1) Til Dirigent valgtes enstemmig Foreningens konstante Dirigent, Bagermester *Svendson*, der konstaterede Generalforsamlingens lovlige Indvarsling.
- 2) Formanden aflagde Beretning om de i Aarets Løb forefaldne Begivenheder. Han begyndte med at mindes de i Aarets Løb afdøde Kammerater, nemlig, Malermester *Hjorth*, Sandemand *Grønbeck*, Kaptajn *Bidstrup*, Foreningens Æresmedlem, samt Overtoldbetjent *Kjeldsen*. Forsamlingen rejser sig, idet Formanden udtaler et „Ære være deres Minde“.
- 3) Omtalte de i Aarets Løb afholdte Festligheder. Endvidere den den 1. November afholdte Mindehøjtidelighed for to paa Rønne Kirkegaard begravede ukendte Sømænd.
- 3) Kassereren aflagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 1694,38 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 535,22. Foreningens Aktiver udgjorde Kr. 1149,22. Regnskabet godkendtes enstemmigt.
- 4) Forslag fra Formanden om Afholdelse af et Fastelavs-optog, der skulde bestaa af en smykket bemandet Baad, som skulde føres gennem Byens Gader Fastelavns-Mandag. De indvundne Midler skulde overlades det fremtidige Sømands hjem i Rønne, samt det i Foreningens Love § 6 omhandlede Fond. Forslaget vedtoges.
- 5) Valg af Bestyrelse: Næstformand, Kaptajn *Th. Pihl* og Kassereren, Navigationslærer *K. Petersen*, genvalgtes med Akklamation. Restauratør *Chr. Lind*, Svaneke, valgtes istedet for Rentier *A. Kofod* samme Sted. Kaptajn *P. Dick*, Nexø, genvalgtes ligeledes med Akklamation, og i Stedet for afdøde Overtoldbetjent *Kjeldsen* i Hasle, valgtes Kap-

tajn *P. Westh*, samme Sted. Til Revisor genvalgtes Mægler *Chr. Møller* og til Suppleant Konsul *Olaf Lund*.

- 6) Valg af Sendemand til forestaaende Sendemandsmøde overlodes til Bestyrelsen.
- 7) Eventuelt: Under dette Punkt oplyste Formanden, at han havde korresponderet med Artillerimester *Anthon Hansen*, (gammel Bornholmer) om at komme tilstede Fastelavns-Mandag og fortælle os lidt om Livet paa Færøerne og Fiskeriinspektion under disse Atlanterhavsoer. Endvidere foreslog Formanden, at man afholdt denne selskabelige Sammenkomst sammen med Øens Garderforening, hvilket ligeledes enstemmigt vedtoges.

Sluttelig rettede Dirigenten en Tak til Bestyrelsen for dens Initiativ ved forskellige Lejligheder, og specielt ved den omtalte Mindehøjtidelighed paa Kirkegaarden. Ligeledes udtalte Dirigenten under Forsamlingens begejstrede Tilslutning en varm Tak til vor kære Sommervært, Proprietær *Vald. Müller*, Vallensgaard, hvorefter Generalforsamlingen blev hævet.

Nu blev der pebet til Skafning, og efter Skafningen gik det Slag i Slag med Historier, Sange og „Minder fra de Dage“.

HASLEV-AFDELINGEN

afholdt sin aarlige Generalforsamling paa Carstensens Hotel den 9. Februar. Formanden Skorstensfejermester *Rasmussen* aflagde Beretning for Aaret 1927 og Blikkenslagermester *Henriksen* fortalte om Sendemandsmødet i Aalborg. Begge Beretninger godkendtes.

Kassereren, Tømmerhandler *Jensen* oplæste Regnskabet, der godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes Blikkenslager *Jean Petersen* i Stedet for Tømmerhandler *Jensen*, der ikke trods gentagne Opfordringer vilde modtage Genvalg.

Tømmerhandler *Jensen* har været Kasserer fra Foreningens Start, og vi har alle været glade for det Arbejde, han har gjort for Foreningen.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Marineforeningen.

MORSØ-AFDELINGEN

afholdt sin Stiftelsesfest Torsdag den 9. Februar under meget fornøjelige Former; Tilslutningen var god, idet Medlemmer med Damer i et Tal af ca. 90 var mødt frem.

Deltagerne indtog straks deres Pladser ved de smukt pyntede Kaffeborde. Kl. 20,30 pr. blev der varskoet klar ved Flaget, og til Tonerne af Fanemarschen gik Flaget til Tops og Deltagerne sang staaende „Kong Kristian“, med Musikledsagelse af Marineforeningens eget Orkester.

Formanden, Dommer *Horneman*, bød derefter de mødte hjertelig velkommen og talte for Hs. Majestæt Kongen. Derefter gav Formanden Ordet til vort Medlem, Forfatteren *Marius Dalsgaard*, der holdt et udmærket Foredrag om Slaget i Kongedybet; Foredraget lønnedes med Bifald. Dernæst blev Kaffen serveret; under Kaffedrikningen talte Kaptajn *Poulsen* for Marineforeningen, og der herskede den muntreste Stemning. Klokkeren var nu godt 22, og Dansen tog sin Begyndelse til Musik af Byens Orkester. Senere fremvistes et lille smukt Tableau, idet Lysene i Salen blev slukket, Tæppet for Scenen gik op og man saa her en Dekoration, der viste en Dampskib for fuld Fart, fra hvis Kommandobro Marine-orkestret spillede i ca. ½ Time til Dans paa Dækket. Ind imellem gav vor Solosanger, Skrådermester *Christensen* nogle Sange tilbedste, imedens Skibssergent *Carstund* lod Projektørens Straaler spille ud over Salen.

ASSENS-AFDELINGEN

afholdt den 12. Februar aarlig Generalforsamling paa Marcussens Hotel.

Til Dirigent valgtes Lærer *Albrechtsen*. Formanden, Fabrikant *Jensen*, aflagde Beretning over Arbejdet i det forløbne Aar og omtalte Festen under Eskadre-Besøget sidste Sommer. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen og Kassereren oplæste Regnskabet, der godkendtes.

Af Bestyrelsen afgik efter Tur Fabrikant *L. Jensen*, Strandkontrollør *Jensen*, Helnæs og Rentier *L. Storm*; Fabrikant *L. Jensen* og Strandkontrollør *Jensen* ønskede ikke Genvalg, og i Stedet valgtes Fyrmester *Mortensen*, Helnæs og Gaardejer *Storm*, Helnæs; Rentier *L. Storm* genvalgtes. Som Suppleant valgtes Mejeribestyrer *Nielsen*, Kaslund. Som Revisor genvalgtes *Wulff-Jensen*. Hr. *Viggo Hansen* takkede Formanden, Fabrikant *Jensen*, for dennes Arbejde for Foreningen og udbragte et Leve. Dirigenten sluttede derefter Generalforsamlingen med et Leve for Foreningen.

Efter Generalforsamlingen var der Torskegilde, hvortil der var mødt ca. 65 Deltagere. Efter at Formanden havde budt velkommen, hejstes Flaget og under Spisningen fulgte Talerne Slag i Slag. Efter Kaffen holdt Admiral *Carstensen* et glimrende Foredrag, ledsaget af Lysbilleder, over Kongerejsen til Færøerne, Island og Grønland i 1922, hvorefter Dansen gik lystigt.

Bestyrelsen har senere konstitueret sig med Fyrmester *Mortensen*, Helnæs, som Formand, Trafikassistent *Noiesen-Pedersen*, Næstformand og Sekretær, og Styrmand *Dybdall* som Kasserer.

HORSENS-AFDELINGEN

afholdt den 14. Februar sin ordinære Generalforsamling med Dagsorden ifølge Lovene.

Til Dirigent valgtes Inspektør *Jensen*, som gav Ordet til Formanden, der afgav Beretning fra Sendemandsmødet i Aalborg, og hvad der er foretaget i Aarets Løb, hvilken Beretning godkendtes.

Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som ikke gav Anledning til nogen Kritik og ligeledes godkendtes.

Der udspandt sig en Diskussion om det betimelige i at optage passive Medlemmer; men da der udtaltes Frygt for, at Samvær med Folk, der ikke havde aftjent deres Værnepligt ved Marinen, vilde svække Kammeratskabet, ønskede man foreløbig kun at optage tilflyttede passive Medlemmer fra andre Afdelinger. Et Forslag fra *Chr. Bech* om, at Formanden valgtes af Generalforsamlingen, var indkommet meget sent og da det er en Lovændring, vedtoges det at henlægge Forslaget. Inspektør *Jensen* foreslog at nedsætte et Udvalg til at gennemgaa Foreningens Love og fremkomme med Forslag, saa disse bliver i Overensstemmelse med Marineforeningens Love, 2det Afsnit. Dertil valgtes Inspektør *Jensen*, Kaptajn *Dam* og Fabrikant *Daniel Jørgensen*. Til Bestyrelsen valgtes istedet for Direktør *Halskov*, Fabrikant *W. Petersen* og Blikkenslager *Chr. Bech*, hvis Funktionstid var udløbet: Lodsformand *Houmann*, Maskinmester *Bach* og Snedkermester *Højde*.

Til Revisorer: Sejlmager *Boy* og Købmand *Jerichau*, til Flagmand: Vognmand *Axel Petersen*, til Forlystelsesudvalg: Inspektør *Jensen* og Værkfører *Eskesen*, til Balinspektører: Fabrikant *W. Petersen* og Prokurist *Find Lauritzen*, til Sendemænd: Kasserer *Høj*, Blikkenslager *Nissen*, Inspektør *Jensen*, Lodsformand *Houmann* og Kaptajn *Dam*.

Efter Generalforsamlingen holdt Installatør *Wiedemann* et interessant Foredrag om „Det store Jordskælvi i Italien“, hvor han deltog i Hjælpearbejdet som Værnepligtig ombord i et af vore Krigsskibe, som var paa Togt i Middelhavet.

Efter at Flaget var hejst med Honnør, gik de ca. 40 Deltagere til Bords, hvor der serveredes kogt Torsk og Oste-pind. Ved Bordet blev der holdt Taler for Æresmedlemmerne og særlig til Veteran fhv. Rørsbetjent *Poulsen*, som var tilstede, for Foreningen, for Formanden og Arrangementsudvalget, og foruden en til Dagen forfattet Sang blev der sunget Sange af Den blaa Sangbog.

Formanden bragte *Charles Bager* en Tak for Interesse for Foreningen ved at skænke ca. 50 forskellige Billeder og andre maritime Genstande til vort Mødelokale, at modtage efter hans Død.

Fængselsbetjent *Petersen* havde skænket et smukt Skib til Auktion og *Charles Bager* blev den lykkelige Indehaver for

Sjælland

Lad Deres Tøj sy hos **Lauritz Beck**

1ste Kl. Skræderi.

Reparationer og Kemisk Tøjrensning udføres. - - Næstved
Sct. Peders Kirkeplads, Hj. af Vinhusgade.

IMPORTKOMPAGNIET A/S.

Tlf. 33 & 34, — Kalundborg Stats. 13, — Telegr.-Adr.: Importico
IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH
STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSBRUG
Leverandør til Marinen.

Fiskernes Fællessalg, Havne n. Masnedsund.
Telf. 438. - Alle Aarstidens Fiskesorter.
Leverandør til Marinen.

Knud Hansen,

MASNEDSUND — Tlf. Vordingb. 90.

1. Kl. Kød- og Fedevarerudsalg.

Lauritz Nielsen
Skibsproviantering.

Havnen. Frederikssund. Telf. 8.
Grundlagt 1884.
Leverandør til Marinen.

Niels Wulffs Enkes Eftf.

Kalundborg, Tlf. 345.

Skibsproviant og Stores

Leverandør til Marinen.

Chr. Norups Kødudsalg,

Skibbrogade 45. Kalundborg.

Telf. 141. Privat: Telf. 246.

Leverandør til Marinen.

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet.

Torvet 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

Køge Fiskehus

Nørregade 8 Køge Telef. 375

Alle Slags fersk og røget Fisk

Leverandør til Marinen.

VIKTUALIEFORRETNING

Nørregade 41

1. Kl. Paalæg og Viktualie
Gl. Mariner. Otto Jensen. Køge.

Skraa og Snus,
Cigarer og Cigarillos.

Vilh. Langes Fabr.

Slagelse.

N. PLAMBECK'S EFTF.

(Herm. Christensen)

Algade 24. Holbæk. Telf. 242.

1. Kl. Kød- og Flæskeudsalg.

Leverandør til Marinen.

Carl Christensen

Toldbodplads 2

Helsingør — Telf. 916

1. Kl. Wiener- og Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Th. Rasmussens Sønner,

Stats. 15. KORSØR Tlf. 106

Import af Kul & Kokes,
Korn & Foderstoffer.

L. J. Skoubo,

Skibbrogade 28, Kalundborg. Telf. 111.

1. Kl. Franskbrød & Wienerbrød

Leverandør til Marinen.

Fyn

R. MØLLERS Skibsværft.

Telefon 246 — FAABORG — Telefon privat 415.

Patent Ophalingsbeding, 450 Tons.

Faaborg Jernstøberi & Maskinfabrik

ved C. C. JENSEN anbefaler sig med

Støbe- og Smedegods til Fartøjer.

Specialitet: Jernknæ.

Forlang illustreret Katalog.

Faaborgs Herregaardsmejeri,

Kun 1ste Kl. Mejeriprodukter.

Leverandør til Marinen.

Herman Agerup.

Strandgade 3, Faaborg. Tlf. 269.

Kolonial- & Skibsproviant-
forretning.

Leverandør til Marinen.

SØREN ANDERSEN

FRUGTCENTRALEN

Helsingør - Tlf. 689

Frugt — Grønt — Kartofler

Leverandør til Marinen.

H U S K CIGARFORRETNINGEN

Nørrebro 79

Stort Udvalg i Cigarer, Cigaretter, Tobak, Vin

ERIK KNUDSEN

Telefon 21 — Odense 68.

F y n

C. P. Lauritsen.

Import og Lager af alle Sorter
Kul & Cokes.

SVENDBORG — Telef. 172.
Efter Kontortid 29.
Leverandør til Marinen.

Gotfred Petersen,

Strandvej — Nyborg — Tlf. 134
Skibsproviantering.

Kolonial- og Delikatesse.
Leverandør til Marinen.

H. Chr. Jensen,

Strandvejens Kolonialhandel.
Nyborg — Telefon 300.

Leverandør til Marinen.

Chr. Sørensen,

1ste Kl. Kød-, Flæsk- & Fedevarer.
Mellemgade 20 — NYBORG — Tlf. 30

Leverandør til Marinen.

A. Justesen,

Bageri & Conditori
Adelgade 9 — Nyborg — Tlf. 133.
Leverandør til Marinen.

**Arbejdernes Fællesbageri,
ASSENS**

Leverandør til Marinen.

L. P. Jørgensen,

**Assens billigste
Kolonial- & Skibshandel.**

Kun 1ste Kl.s Varer leveres.
Strandgade. Lev. til Marinen. Tlf. 104.

**Vestfyens Kulimport,
— ASSENS —**

Kul, Kokes, Briketter, Brænde.
Telefon: Assens 250

Leverandør til den kgl. danske
Marine.

**Assens
Skibsværft & Maskinværksted**

O. C. Olesen. Tlf. 311.

**Tegn en Annonce i
»Under Dannebrog«**

J y l l a n d

Brug Acetylgas paa Staalflasker.

Altid klar til Brug.
Mindre Iltforbrug.

Ren og kold Gas.

Jydsk Ilt- & Acetylgasfabrik A/S

Horsens. Telefon 750 - 751 - 752.

Oscar Ehlert

Danmarksgade 86, Frederikshavn,
**Flæsk, Oksekød, Fedekalvekød,
Røgvarer.**

Paalæg til billigste Dagspris.
Tlf. 678. Leverandør til Marinen.

N. Buch,

Karolinegade — — —
Randers, — Tlf. 559.
Kødudsalg og Pølsefabrik.
Saltet & fersk Kød og Flæsk.
Fars & Pølser. Leverandør til Marinen.

BILER

udlejes Dag og Nat.

CHR. SØRRIG — TLF. 7.

Medlem af Marineforeningen.

Skagen.

P. SAXBERG

Havnen. Skagen.

Skibsproviantering

Leverandør til Marinen.

18 Kr., men som den gavmilde Mand han er, skænkede han straks Skibet til Foreningens Samling. Ligeledes lod Inspektør *Jensen* 2 Tegninger bortsælge til Fordel for Foreningen.

Ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde valgtes til Formand, istedetfor *Høg*, som har frabedt sig Genvalg: Blikkenslager *Johs. Nissen*, til Næstformand: Maskinmester *Back*, til Kasserer: Repræsentant *Wolhardt* og til Sekretær: Kasserer *Høg*.

FREDERIKSHAVN-AFDELINGEN

afholdt den 14. Februar aarlig Generalforsamling paa Hoffmanns Hotel.

Formanden, Kaptajn *Weber-Hansen*, indledede med at udtale nogle Mindeord om Foreningens eneste Æresmedlem, Veteran, fhv. Fiskeeksportør *I. A. Jensen*, der et Par Timer inden Generalforsamlingen pludselig var afgaaet ved Døden. Medlemmerne paahørte dette staaende.

Derefter gik man over til Dagsordenen. Formanden overtog Dirigenthvervet og aflagde Aarsberetning, meddelte, hvad Foreningen i Aarets Løb havde foretaget sig baade indadtil og udadtil. Man havde deltaget i Sendemandsmødet i Aalborg og ligeledes i Mindefesten i København i Anledning af 250-Aarsdagen for Slaget i Køge Bugt. Beretningen godkendtes. — Formanden meddelte, at der ved den aarlige Eksamen paa Sætteskipperskolen var uddelt Flidspræmie og Diplom til den bedste Elev.

Derefter fremlagde Kassereren, Lods *Jensen*, det reviderede Regnskab, der godkendtes.

Bestyrelsesvalget foregik uden synderlig Diskussion, idet *Thostrup*, *Mygind*, *Jensen* og *Svalgaard* alle genvalgtes. Til Revisorer genvalgtes Købmand *Verner Andersen* og nyvalgtes *William Nielsen* i Stedet for *Borch*. Til Sendemænd genvalgtes *Weber-Hansen* og *Thostrup*.

Formanden meddelte til Slut, at Bestyrelsen sammen med Politimester *Folden* den 8. Januar havde overrakt Dannebrogsmændenes Hæderstegn til 4 gamle Veteraner, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Afdelingens Æresmedlem, fhv. Fiskeeksportør *I. A. Jensen*, der afgik ved Døden d. 14. Februar i en Alder af 87 Aar, blev begravet fra Frederikshavns gamle Kirke, Søndag d. 19. s. M.

En talrig Skare af Byens Borgere og Foreningens Medlemmer fulgte den gamle Hædersmand til Graven. *I. A. Jensen* var Veteran fra 64 og dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn og Fortjenstmedaljen i Sølv.

Ved Graven takkede afdødes Søn for al den Ære, der var vist hans Slægt og gamle Fader ved dennes Jordefærd.

Jylland.

Marius Nielsen,

Havnen, GRENAA, Telf. 235.

1. Kl. Kød- & Fedevareforretning.

Lev. til Marinen. Medl. af Marineforeningen.

SOPHUS E. JOHNSEN & Co.

SKIBSHANDEL, DRAGENBERGHUS

Telegramadresse: Sejus. Tlf. 2859, Riis Skov 157

Medlem af Marineforeningen.

Alt, som kan udføres fra Frilager.

HAVNEGADE 32, AARHUS

Andreas Skaarup, Aarhus.

Colonial- og Delikatesseforretning.

Telefon 865, 866. Skolegade 29.

Leverandør til Marinen.

Carl Nielsen,

1. Kl. Kød- & Fedevareforretning

Østergade 18 — Kolding — Tlf. 597.

Leverandør til Marinen.

Aktieselskabet Randers Rebslaaeri.

Hampetrosser, Manillatrosser, Kokostrosser, Transmissionstouge' Staalrosser etc.

Lager i Kbhvn: ANTON JENSEN, Strandgade 44. Telefon 12 665.

Aalborg

Brdr. Mortensen

Tlf. 3930.

Gl. Gasværk, Aalborg.

Tlf. 3930

Alle Kedel-, Motor- og Maskinreparationer udføres hurtigt og solidt.

Aksel Reese, Café & Restauration

Anbefales Medlemmer.

Telf. 2630.

Aalborg.

Telf. 2631

Nyhavnsgade 22.

„GRAND“, Jens Jensen,

Torvet, Nørresundby. - Telefon 5090.

Cigarer — Tobakker — Vine — Likører.

Million,

L. Ludvigsen,

Bazarbygningen, Østerbro, Aalborg. Telf. 2296.

Tobak, Cigarer, Vin & Spirituosa bedst og billigst.

Import-Kompagniet, KAFFE, THE, KOLONIAL, CIGARER & TOBAKKER

Salg til Private til en gros Priser. Største Lager. Billigste Priser.

Ind ad Porten.

Vesteraagade 13 eller Kattesundet 16, Aalborg. Telf. 546.

Varene bringes eller forsendes overalt.

STORT SMAGFULDT UDVALG I GULD- OG SØLVVARER TIL SMAA PRISER.

GULDSMED TLF. 2786

BAZARBYGNINGEN REBERBANSG. 7.

Valdemar Knigge

Cigarer & Tobakker

Skolegade 15, Aalborg

Tlf. 2627.

Sig det med Blomster

fra

Mimosa.

Tlf. 551. Aalborg, Tlf. 551.

Aage Guldager,

Sadelmagerforretning,

Hadsundsvej 5 — AALBORG

Tlf. 5184. Anbefales Medlemmerne

Trikotage og Sengeudstyr.

Bertha Hupfeldt,

Bispensgade 15. Aalborg. Telf. 1274

Leverandør til Lotteriet.

Aalborg nye Dampbageri,

Nørregade 16 - Tlf. 1968.

Rugbrød- Sigtebrød- & Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

PORMOS CHRISTENSEN'S

Skræderi anbefales d'Hr. Medlemmer.

1ste Klasses Pasning garanteres.

Aalborg. — Østerbro 92.

Bogbinderiet

Hjelmerstald 18 (fh. Frederikstørv 1)

AALBORG — Telefon 729

Alt til Faget henhørende udføres.

F. Overgaards

Protokol- & Bogbinderi

Haandforylder, Aagade 2.

anbefaler sig med alt til

Faget henhørende.

AAGE MILLING

Kolonial — Delikatesser

Vine — Tobakker.

Østerbro 73, AALBORG

(Bazarbygningen)

Tlf. 5091.

Adolph Nielsen,

Frugt- & Grøntforretning,

Søndergade 48, AALBORG

Telf. 4877.

Esbjerg

JENSEN & OLSEN

ESBJERG JERNSTØBERI & MASKINFABRIK

MASKIN- OG SKIBSREPARATIONER

TELEFON 31. TELEGR.-ADR. THOR.

ESBJERG SKIBSBYGGERI

VED DOKKEN.

Telf.: Skibsbyggeriet 253. N. RAUN-BYBERG. Telf.: Privat 1238.

Nybygninger og Reparationer udføres.

Lager af Materiel og Skibsinventar.

J. LAURITZENS KULFORRETNING A/S

KUL- & COKES-IMPORT

Telegramadresse: „CARBONIA“

Telefon Nr. 118 & 828.

Efter Kontortid 1718.

Statstelefon Nr. 70.

ESBJERG.

Vejle

Hans Fenneberg.

Bageri og Rugbrødsfabrik.

Fiskergade 11 - Vejle - Tlf. 680

Leverandør til Marinen.

B. Vendelboe.

Frugt. Grønt og Kartoffler.

Havnegade 13 - Vejle - Tlf. 1910.

Leverandør til Marinen.

A will ta te Canada!!

Skotøjsreparationen

„CANADA“

Lille Nygade 4, Aalborg, Tlf. 4495

Er billig, men altid bedst.

Man spiser sin FROKOST i

Kloster-Caféen

(ved Slagterboderne)

Bedste Madsted. Rigtig Mad til de rigtige Priser.

Charles Frellsen, Aalborg, Tlf. 944

(forhen Café Urban). Anbefales Medlemmerne.

Christoffer Larsen

Sofiendalsvej 5, Aalborg.

Tlf. 4747 (to Gange 47)

Autokørsel

— Reel Betjening. —

S. H. Simonsen,

Skotøjsforretning,

Vestergade 65 — NR. SUNDBY

Alle Reparationer udføres.

N. Normann Christensen,

Østerbro 42, Aalborg, Tlf. 4646

(Bazarbygningen).

Anbefales d'Hr. Medlemmer.

1ste Kl.s Skrædderi.

Eget Fabrikat. Eget Fabrikat.

Holger Olsen,

Reberbanegade 23, Aalborg.

Tlf. 5186.

„Rektor“ stor Kvalitetscigar..... 25

„Pogen“ lille ”..... 15

Manifesto bedste haandrullede Cigar

med Havana..... 30

En gros, en detail.

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(The East Asiatic Company, Limited)

KØBENHAVN — Filialer: BANGKOK og SINGAPORE

Egne Agenturer: Soerabaya, Shanghai, Hankow, Tsingtau, Tientsin, Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Valparaiso, Durban og Johannesburg.
Regelmæssig Rute paa Siam, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java, Vestindien, Meksiko og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.
Import til Europa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter, Teak og andre Træsorter.
Eksport til oversøiske Pladser af europæiske Produkter. — **Skov- og Savmølle**drift i Siam.

Alle nærmere Oplysninger erholdes ved Henvendelse paa Kompagniets Hovedkontor, Holbergsgade 2, København K.

T. & A. Sallys Eftf.

Fedevarer og Fjerkræ en gros. — Kun 1. Kl. Varer føres

Telefon Central 566 & Byen 8566.

Mikael Pedersen

elektriske Lamper en gros.

København V.

Sønderborg.

V. Boulevard 36, Central 10824.

St. Raadhustræde 12, Telf. 368.

Leverandør til Marinen.

SEE FABRIKS AKTIEBOLAG

SKANDINAVIEN (SVERIGE)

PRIMA KOLDTRUKNE SØMLØSE RØR AF JERN OG STAAL
TIL DAMPKEDLER FOR KRIGSSKIBE, TIL BYGNING AF FLYVEMASKINER OG TIL
FLYVEMASKINAKSLER MED ca. 110 kg. pr. mm² BRUDSTYRKE

REPRÆSENTANTER: **V. LÖWENER**

TELEFON C. 7885. TELEGRAM-ADRESSE: STAALLÖWENER.
VESTERBROGADE 9 B. KØBENHAVN B.

Otto Suenson & Co.

Dr. Tværgade 7, Telefon Centr. 482.

Vin og Cigarer.

Leverandør til Søofficersforeningen og
Officersforeningen.

Oscar Johansen.

Glarimester & Forgylder.

Overgaden N. Vandet 25. - Tlf. Amager 6937 x.

Alt Bygningsarbejde udføres.

Leverandør til Orlogsværftet.

TRIFOLIUMS MÆLKEFORSYNING

LEVERER ALTID
PRIMA, VELSMAG-
GENDE MÆLK
— FRA STORE —

MØNSTERGAARDE

SOM STAAR UN-
DER TILSYN AF
SELSKABETS
EGNE
DYRLÆGER

TELEFONER:

C. 9204, 9205 &

9232

ELEKTRISKE MOTORSIRENER

for Brand- og Taagesignal.

H. A. SCHEPELER

Tagensvej 41 - Tlf. 9552 - Kbhvn. L.

Slagtermester

VILHELM HANSEN

Kontor: Colbjørnsensgade 14

KØD EN GROS

Telf. 15847.

Henrik Pontoppidan's Eftf.

E. Hindsgaul

Havnegade 21. København K. Tlf. 13014.

Kartofler & Grøntsager

en gros.

Leverandør til den danske Marine.

Forlang hos Deres
Købmand

Den fineste Spiseolie
ATKA OLIE

Asiatisk The Compagni

Aktieselskab

A. C. REINHARDT Hattefabrikant

St. Kongensgade 85. Tlf. Palæ 3720.

Silkehatte af eget Fabrikat.

Stort Lager af fineste eng. og Ital. Filthatte.
Stofhatte i stort Udvalg. Hatte afstryges.

C. V. Petersen,

Bageri & Conditori,

St. Kongensgade 91.

Telefon 5712.

TELEFONER:
Centr. 72 (10 Ledn.)
Statstelefon 13
Telegram-Adr.
HANSEN

KØBENHAVN

Amaliegade 35

C. K. HANSEN

DAMPKIBSREDERI

Dampskibs-Ekspedition, Klarering, Havari-Agentur.
Befragtning, Køb og Salg af Damp- og Sejlskibe.
Korresponderende Reder for Dampskibsselskabet „Dannebrog“

Bunkerkul-Afd. Telegram-Adresse. **Bunkerdepot**

KØBENHAVNS-BUNKERKUL-DEPOT

Prima Kvaliteter. Ingen Udgifter. Hurtig Ekspedition.

CHAMPAGNE Louis Roederer, Reims

Leverandør til Hans Maj Kongen af Danmark
Grand vin sec Extra dry.
Carte Blanche 1919 Brut.

Café Helmerhus, Raadhuspladsen.

CHR. MESS. Aargang 1902.

Cigarer, Cigaretter og Vin,
M. PETERSEN,

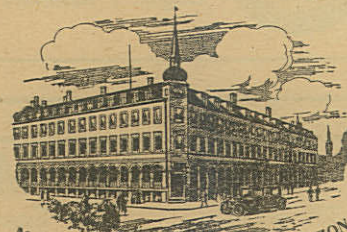
Gernersgade 5. - Tlf. Palæ 398.

NB. Lotterikollektion.

Tegn en Annonce i
„UnderDannebrog“

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

MANUFATUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS OG MØBELSTOF-FABRIK I HASTRUP

SCHUCANI & a Porta

Cafe & Restaurant

Ved Stranden 6

Telf. Cntr. 1015

Peter Sørensen,

Fedevarerforretning.

Falkoneralle 120. Telf. 659.

Leverandør til Militær Afd.

CIGARFORR. GERNER

A. Hansen, ny Indehaver.
Ny Kronprinsessegade 19. - Tlf. Palæ 2662 v.
Alle førende Mærker i Cigarer
og Vine.

anbefales de ærede Medlemmer.

**FITTINGS
OF**

P. E. Ehrhardt
Stuestræde 7
Tlf. 1793
Trukne Rør. U. T.
Randfittings samt
alle tekniske
Maskinartikler.

F. E. WEBER & SØNNER

Kgl. Hof Forgyldere

St. Kongensg. 36-38. Tlf. Palæ 826.

Forgylder Møbler — Spejle
Trælysekroner og Lampetter.

Specialitet: Indramning og Restaurering af
gamle Kobberstik og Malerier.